

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **N. C.**

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 sierpnia 2024 r.

wniosków obrońców skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku

z dnia 30 stycznia 2024 r., sygn. akt II AKa 118/23,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 31 marca 2023 r., sygn. akt II K 75/22,

na podstawie art. 532 § 1 *a contrario* k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

nie uwzględnić wniosków.

UZASADNIENIE

Obrońcy skazanego N. C. – adw. dr P. S. i adw. E. M. wnieśli kasację – w dwóch osobnych pismach procesowych, w których zostały podniesione przede wszystkim zarzuty rażącego naruszenia przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść wyroku, a to art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz w piśmie adw. E. M. nadto brak rzetelnej kontroli zarzutów zawartych w apelacji jednego z obrońców skazanego. We wniesionym nadzwyczajnym środku zaskarżenia obrońcy zawarli także wnioski o wstrzymanie wykonania wyroku wobec N. C. do czasu rozpoznania

kasacji. W uzasadnieniu wniosków skarżący wskazywali na duże prawdopodobieństwo znacznego wykonania przed rozpoznaniem wywiedzionych kasacji wyroku wobec skazanego, co w przypadku ich uwzględnienia byłoby dla N. C. oczywiście niesprawiedliwe. Jednocześnie, zdaniem adw. dr P. S., okoliczności podniesione na poparcie sporządzonej przez niego kasacji w dostatecznym stopniu przemawiają za uznaniem ich trafności już na tym wstępnym etapie jej badania. Drugi z obrońców skazanego N. C. – adw. E. M. zwróciła natomiast uwagę na rangę sformułowanego w kasacjach obu obrońców skazanego N. C. zarzutu nienależytej obsady sądu, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Zaistnienie bowiem tej bezwzględnej przyczyny odwoławczej skutkuje uchynieniem orzeczenia, bez względu na to, czy mogło wyrzeć lub wywarło wpływ na jego treść. Ponadto adw. E. M. uzasadniając wniosek o wstrzymanie wykonania wyroku zwróciła uwagę na młody wiek skazanego, problemy rodzinne, stanowiące następstwo wydanego wyroku, problemy psychiczne wynikające z izolacji penitencjarnej oraz ustabilizowany tryb życia, który N. C. prowadził przed zdarzeniem oraz jego postawę w czasie i po zakończeniu postępowania (skrucha, żałowanie popełnionego czynu). Jednocześnie skarżąca zaproponowała zastosowanie szczegółowo wskazanych we wniosku środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym.

W odpowiedzi na kasację Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 stycznia 2024 r., sygn. II AKa 118/23, w całości oraz utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 31 marca 2023 r., sygn. akt II K 75/22, w całości i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz nieuwzględnienie wniosków obrońców skazanego N. C. o wstrzymanie wykonania wobec niego zaskarżonego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wnioski obrońców skazanego nie zasługują na uwzględnienie.

Rozwiązanie ujęte w art. 532 § 1 k.p.k., stanowiące odstępstwo od zasady natychmiastowej wykonalności prawomocnych wyroków (art. 9 § 3 k.k.w.) ma charakter wyjątkowy, a skorzystanie z niego jest możliwe dopiero przy jednoczesnym spełnieniu dwóch warunków, to jest wystąpienia znacznego stopnia

prawdopodobieństwa zasadności zarzutów kasacyjnych oraz wykazania przez wnioskodawcę, że dalsze wykonywanie orzeczenia mogłoby wywołać dla skazanego wyjątkowo dolegliwe i nieodwracalne skutki.

Nie przesądzając w tym miejscu o zasadności sformułowanych w nadzwyczajnych środkach zaskarżenia zarzutów, co wymaga dokonania ich pogłębionej analizy, ale oceniając ich rangę tylko z punktu widzenia ustalenia przesłanek wstrzymania wykonania orzeczenia, należy stwierdzić, że całokształt okoliczności badanych na potrzeby rozpoznania wniosków o wstrzymanie nie daje podstaw do skorzystania z instytucji wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia. Kwestia składu sądu pierwszej instancji procedującego w niniejszej sprawie z uwagi na udział w nim osoby powołanej na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) jest bez wątpienia okolicznością istotną, ale nie przesądzającą w realiach badanej sprawy o zasadności uwzględniania wniosków o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku.

Nie bez znaczenia pozostaje także przedstawione przez Prokuratora w odpowiedzi na kasację stanowisko, że na gruncie rozpoznawanej sprawy wydaje się, iż szczególnie wysoki stopień prawdopodobieństwa uwzględnienia kasacji istnieje przede wszystkim ze względu na bezwzględną przesłankę odwoławczą. Przy czym – jak trafnie zauważa dalej w swym piśmie – jest to przyczyna czysto procesowa, odnosząca się do przebiegu postępowania sądowego przed Sądem pierwszej instancji z uwagi na obsadę tego Sądu. Dokonana zaś na potrzeby rozpoznania wniosków o wstrzymanie analiza pozostałych zarzutów naruszenia prawa procesowego sformułowanych w kasacji przez adw. E. M. nie pozwala na przyjęcie, że w sprawie występuje realne niebezpieczeństwo poniesienia przez skazanego dolegliwości wynikających z wykonania prawomocnego wyroku, której nie powinien doznać wobec zasadności wniesionych nadzwyczajnych środków zaskarżenia (zob. D. Świecki (w:) D. Świecki (red.), „Kodeks postępowania karnego. Komentarz”, t. II, Warszawa 2024, teza 7, s. 601).

Ponadto zasadnie zwrócił uwagę Prokurator w odpowiedzi na kasację, że nie można zgodzić się ze stanowiskami przedstawionymi przez obrońców skazanego

wskazującymi na ryzyko wykonania kary pozbawienia wolności przed rozpoznaniem wywiedzionych kasacji, skoro skazanemu wymierzono karę 8 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbywa od dnia 30 stycznia 2024 r. i na poczet której zaliczono mu okres tymczasowego aresztowania od dnia 14 listopada 2021 r. mając na uwadze, że skazanemu N. C. pozostało w dalszym ciągu do odbycia ponad 5 lat kary pozbawienia wolności, nie istnieje obawa, iż w tym czasie złożona kasacja nie zostanie rozpoznana.

Tym samym Sąd Najwyższy nie stwierdził wystąpienia w realiach badanej sprawy szczególnych, wyjątkowych okoliczności prowadzących do stwierdzenia, że wykonanie zaskarżonego wyroku mogłoby spowodować dla skazanego nieodwracalne, niekorzystne skutki. Zarówno w piśmiennictwie, jak i w judykatach Sądu Najwyższego zwraca się uwagę, że jako przesłanki do wstrzymania wykonania orzeczenia nie mogą być podnoszone okoliczności dotyczące sytuacji osobistej czy rodzinnej strony. Takie okoliczności mogą być powołane we wniosku o odroczenie wykonania kary lub zarządzenie przerwy w odbywaniu kary (zob. D. Świecki (w:) D. Świecki (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, t. II, Warszawa 2024, teza 8, s. 601; tak też: Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 czerwca 2022 r., III KK 241/22).

Konsekwencją uznania braku podstaw do wstrzymania wykonania orzeczenia zapadłego wobec skazanego, jest także stwierdzenie braku warunków do zastosowania względem N.C. środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym, wskazanych w kasacji adw. E. M. Nie można bowiem pominąć i tego, że nawet w wypadku skuteczności kasacji opartej o zarzut bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wobec rodzaju czynu zarzucanego skazanemu konieczne może się stać rozważenie zastosowania wobec niego przez Sąd Najwyższy środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania w oparciu o przepisy art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 258 § 2 k.p.k.

Wobec powyższego orzeczono jak na wstępie.

[PGW]

[ał]

